

Documentatie
Kenmerken Wmo maatwerkarrangementen
(WMOBUS)

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Kenmerken Wmo maatwerkarrangementen*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 2015 t/m 2023.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- De cijfers over Wmo-cliënten en Wmo-arrangementen in 2020 en 2021 zijn gecorrigeerd, omdat in de originele cijfers een fout is geconstateerd. Het samenvoegen van de aangeleverde gegevens uit het 1e en 2e halfjaar van 2020 en 2021 heeft voor individuele gemeenten geleid tot te vroege einddatums van deze trajecten. Hierdoor zijn er Wmo-cliënten in het tweede halfjaar niet meegeteld, terwijl deze cliënten in die periode wel ondersteuning vanuit de Wmo ontvingen. Het proces van samenvoegen is herzien en verbeterd. Dit heeft drie gevolgen: 1) de aantallen Wmo-cliënten in het 2e halfjaar van 2020 en 2021 zijn hersteld en zijn nu in veel gevallen hoger dan in de originele cijfers, 2) in het eerste halfjaar en jaar 2020 en 2021 kunnen afrondingsverschillen voorkomen 3) de aantallen Wmo-arrangementen zijn gedaald voor 2020 en 2021.
  - In versie 2021BUSV2: Gemeente Amsterdam heeft voor H22021 geen gegevens ingediend over Verblijf en opvang. Hierdoor zijn er landelijk alleen Totaalcijfers exclusief Verblijf en Opvang.
  - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
  - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	6
Procesverloop.....	7
Bijlagen	8
3. Bestandsopbouw en toelichting	9
Bestandsopbouw	9
Toelichting op de variabelen	10
RINPERSOONS	10
RINPERSOON.....	10
TypeArrangementWmo.....	10
GEMWMOJJJ	11
vlgnrWmo	11
BegingeldigheidWmo	12
EindgeldigheidWmo	12
BegindatumWmo	12
EinddatumWmo	13
FinancieringsvormWmo.....	13
RedeneindeWmo	13
ToestemmingWmo	14
Versiegeschiedenis	15

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Kenmerken Wmo maatwerkarrangementen*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

Beschrijving

Dit bestand bevat gegevens over maatwerkarrangementen verleend in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Deze gegevens worden verzameld voor de gemeentelijke monitor sociaal domein, waar gemeenten op vrijwillige basis aan deelnemen. Het bestand bevat alleen gegevens van gemeenten die hebben aangeleverd én toestemming hebben gegeven voor publicatie. Een overzicht van deelnemende gemeenten is verkrijgbaar door naar het totaal aantal cliënten per gemeente per halfjaar te kijken in StatLinetablel "[Wmo-clianten; type maatwerkarrangement, regio](#)". Als hier voor de betreffende gemeente een puntje staat, dan heeft deze in die periode geen gegevens aangeleverd (of is het een gemeente die in dat verslagjaar niet bestaat).

Beschrijving van de populatie

Personen (in de deelnemende gemeenten) aan wie gedurende de verslagperiode ondersteuning is verleend in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In vrijwel alle gevallen zijn dit alleen personen die op enig moment in de verslagperiode ingeschreven zijn geweest in de Basisregistratie Personen (BRP).

Methodologie

De aangeleverde bestanden worden gecontroleerd door middel van een technische toets om te bepalen of het bestand voldoet aan de afgesproken specificaties. In de gegevensleveringen van gemeenten aan het CBS, komt het regelmatig voor dat er meerdere records worden aangeleverd die (vermoedelijk) over hetzelfde arrangement gaan. Voor alle leveringen die een gemeente binnen een kalenderjaar met een toewijzingsnummer heeft aangeleverd, worden voor het tellen van het aantal maatwerkarrangementen de gegevens uit alle records van dezelfde persoon met hetzelfde toewijzingsnummer en type arrangement samengevoegd tot één arrangement. Na deze samenvoeging worden records nogmaals samengevoegd tot één arrangement wanneer: - de gemeente, de persoon, het type arrangement en de leveringsvorm gelijk zijn én - de begin- en einddatum gelijk zijn óf een record maximaal 3 dagen na afloop van een vorig record start óf de zorgperiode van het ene record (volledig) binnen de zorgperiode van het andere record valt. Bovenstaande methode is geldig vanaf WMO2020BUSV2, voor oudere versies geldt: Gegevens over maatwerkarrangementen van dezelfde persoon (in dezelfde gemeente) worden door CBS samengevoegd tot één arrangement op basis van het toewijzingsnummer. Als er geen toewijzingsnummer aanwezig is in het bestand van een gemeente worden records samengevoegd wanneer - het type arrangement, de financieringsvorm en de reden beëindiging gelijk zijn én daarnaast - de begin- en einddatum gelijk zijn óf de begindatum van het ene record aansluit op de einddatum van het andere record, met een marge van 3 dagen. De door gemeenten aangeleverde gegevens worden meegenomen in de publicatie nadat deze door de aanleverende gemeente zijn

beoordeeld op plausibiliteit en, eventueel na aanpassing, akkoord zijn bevonden. Gemeenten ontvangen van CBS informatie over de kwaliteit en volledigheid van de aangeleverde gegevens. Gemeenten beslissen vervolgens of de gegevens gepubliceerd mogen worden, mede op basis van hun eigen beoordeling van de juistheid en volledigheid van de door hen geleverde gegevens. De gemeenten worden 2x per jaar gevraagd om over het afgelopen halfjaar gegevens aan het CBS te verstrekken. Daarnaast is het voor hen mogelijk om naast het zojuist afgelopen halfjaar ook gegevens over het halfjaar daarvoor opnieuw te leveren (herlevering). Door deze systematiek in de levering van brongegevens en door de gekozen publicatiestrategie (2x per jaar publiceren) zal dit bestand altijd meerdere versies kennen. De eerste versie van dit bestand bevat altijd alleen het eerste halfjaar van het verslagjaar t en zal ook altijd uit voorlopige cijfers bestaan. Immers, in het tweede halfjaar van het verslagjaar t kunnen er herleveringen over dit eerste halfjaar plaatsvinden. In een volgende versie, normaliter de tweede versie, bevat dit bestand het gehele verslagjaar t . Deze versie zal bestaan uit het eerste halfjaar (al dan niet met herleveringen) en het tweede halfjaar samen. Het eerste halfjaar in dit bestand is op te vatten als nader voorlopig, want eventuele herleveringen over deze periode zijn hierin verwerkt. Ook is het eerste halfjaar aangepast aan het tweede halfjaar, indien dat nodig bleek (bijv. door het niet invullen van de begindatum of einddatum). Het tweede halfjaar in deze versie is op te vatten als voorlopige cijfers. Het is immers de eerste keer dat deze gegevens geleverd zijn. Pas bij het eerste halfjaar van het verslagjaar $t + 1$ zijn herleveringen mogelijk over het tweede halfjaar van verslagjaar t . Dat zorgt voor de laatste versie van dit bestand, normaliter de derde versie. In deze versie zijn de herleveringen van het tweede halfjaar verwerkt. Daarmee is dit halfjaar definitief. Ook is het eerste halfjaar (opnieuw) aangepast aan het tweede halfjaar. Daarmee is ook het eerste halfjaar definitief te noemen. Vanwege de complexiteit van de versies is het type verslagperiode niet eenduidig. Uiteindelijk wordt wel het verslagjaar beoogd.

Procesverloop

Per halfjaar worden er bestanden met gegevens aan CBS geleverd. De gemeenten maken hierbij gebruik van een uploadportaal. De binnengekomen bestanden worden vervolgens technisch gecontroleerd op fouten. Wanneer een bestand technisch afgekeurd wordt heeft de gemeente nog de mogelijkheid een herlevering te doen. Gemeenten hebben de mogelijkheid (een deel van) hun gegevenslevering weer in te trekken. Wanneer een gemeente kiest om de gegevenslevering in te trekken wordt de data van de betreffende gemeenten niet meegenomen in het databestand. Wanneer een gemeente kiest om alleen de facultatieve set in te trekken worden de betreffende variabelen leeggemaakt. Bij een keuze om de basisset niet te publiceren worden de gegevens van die gemeente helemaal uit het bestand verwijderd. Bij het samenvoegen van records tot arrangementen worden de gegevens over het 1e en 2e halfjaar als één geheel verwerkt. De toestemmingsprocedure voor gebruik en publicatie van de data wordt voor ieder halfjaar afzonderlijk gedaan. Het is mogelijk dat een gemeente het ene halfjaar wel voor publicatie kiest en het andere halfjaar niet. Wanneer dit het geval is, kunnen de gegevens van die gemeente niet gebruikt worden voor het maken van jaarcijfers. Om dit onderscheid te kunnen maken is een aparte variabele in het bestand opgenomen.

Bijlagen

variabelenwaardenWMOBUS.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	TypeArrangementWmo	A2
4	GEMWMOJJJ	A4
5	vlgnrWmo	F3
6	BegingeldigheidWmo	A8
7	EindgeldigheidWmo	A8
8	BegindatumWmo	A8
9	EinddatumWmo	A8
10	FinancieringsvormWmo	A1
11	RedeneindeWmo	A2
12	ToestemmingWmo	A1

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

Samen met RINPERSOON identificeert dit nummer de persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id de Gemeentelijke Basisadministratie personen (GBA) / Basisregistratie Personen (BRP) .

Codelijst

Waarde	Label
F	RINPERSOON NIET IN GBA/BRP, NIET SOFINRPROEF
R	RINPERSOON WEL IN GBA/BRP
S	RINPERSOON NIET IN GBA/BRP, WEL SOFINRPROEF

RINPERSOON

Rinpersoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

TypeArrangementWmo

Type maatwerkarrangement

Definitie

Het type maatwerkarrangement dat is geleverd binnen het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

Toelichting bij de definitie

Een maatwerkarrangement is ondersteuning binnen het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geleverd in de vorm van een product of dienst die is afgestemd op de wensen, persoonskenmerken, mogelijkheden en behoeften van een individu. Ook wel specialistische zorg of specialistische ondersteuning genoemd.

Toelichting bij het gebruik

Het bestand zoals gemeenten dat aanleveren bevat zowel het beoogde/beschikte type maatwerkarrangement als het daadwerkelijk geleverde type, waarbij ten minste één van de twee verplicht gevuld moet zijn. In deze variabele staat het daadwerkelijk geleverde type maatwerkarrangement, alleen wanneer dat ontbreekt is hier het beoogde type gebruikt.

Codelijst

Waarde	Label
01	Hulp bij het huishouden
02	Begeleiding
03	Persoonlijke verzorging

Waarde	Label
04	Kortdurend verblijf
05	Woondiensten
06	Overige ondersteuning gericht op het individu of huishouden/gezin
07	Dagbesteding
08	Vervoersdiensten
09	Overige groepsgerichte ondersteuning
10	Overige maatwerkarrangementen
11	Rolstoelen
12	Vervoersvoorzieningen
13	Woonvoorzieningen
14	Overige hulpmiddelen
15	Beschermd wonen
16	Opvang
17	Spoedopvang
18	Overige beschermd wonen en opvang
88	Generieke toewijzing

GEMWMOJJJ

Gemeentecode

Definitie

De verantwoordelijke gemeente voor een Wmo (Wet maatschappelijk ondersteuning) maatwerkarrangement

Toelichting bij het gebruik

Er wordt altijd uitgegaan van de gemeentecode zoals de gemeente deze heeft aangeleverd. Het is daarom mogelijk dat er cliënten in het bestand zitten die in het Basisregistratie personen onder een andere gemeentecode vallen.

Voor Remote Access en On-site gebruikers zijn de gemeentecodelijsten te vinden in de beveiligde microdata omgeving: K:\Utilities\Code_Listings\Gemeentecodes\.

Met de gemeentecode kunt u aan de hand van dit sleutelveld en het bestand Gebieden in Nederland (GIN) van hetzelfde jaar gegevens samenvoegen, tellingen maken, naar een hoger regionaal niveau zoals landsdeel, provincie, COROP of toeristengebied. U kunt deze bestanden vinden in de beveiligde microdata omgeving: K:\Utilities\Code_Listings\Gebieden in Nederland\.

vlgnrWmo

Volgnummer van het Wmo maatwerkarrangement

Definitie

Een volgnummer van een Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo)-maatwerkarrangement

Toelichting bij de definitie

Een volgnummer voor de verschillende maatwerkarrangementen van 1 persoon, terwijl die trajecten wel identiek zijn qua type arrangement en begin en einddatum.

Toelichting bij het gebruik

De getalswaarde van deze variabele heeft geen enkele betekenis. De volgorde van de trajecten van 1 persoon zoals die door het volgnummer weergegeven wordt heeft dus ook geen betekenis.

BegingeldigheidWmo

Begindatum van de geldigheid van het record over het Wmo maatwerkarrangement

Definitie

Begindatum van de geldigheidsperiode van een record

Toelichting bij de definitie

De begindatum van de geldigheidsperiode ligt altijd in de verslagperiode waar de dataset betrekking op heeft. De begindatum van de geldigheidsperiode kan daarom nooit voor 1 januari van het verslagjaar liggen, noch na 31 december van het verslagjaar. Het maatwerkarrangement kan wel al voor de verslagperiode gestart zijn. Die datum is terug te vinden in de variabele BegindatumWmo en niet in deze variabele.

Toelichting bij het gebruik

JJJMMDD

EindgeldigheidWmo

Einddatum van de geldigheid van het record over het Wmo maatwerkarrangement

Definitie

Einddatum van de geldigheidsperiode van een record

Toelichting bij de definitie

De einddatum van de geldigheidsperiode ligt altijd in de verslagperiode waar de dataset betrekking op heeft. De einddatum van de geldigheidsperiode kan daarom nooit na 31 december van het verslagjaar liggen, noch voor 1 januari van het verslagjaar. Het maatwerkarrangement kan wel pas na de verslagperiode geëindigd zijn. Die datum is terug te vinden in de variabele EinddatumWmo en niet in deze variabele.

Toelichting bij het gebruik

JJJMMDD

BegindatumWmo

Begindatum maatwerkarrangement

Definitie

De dag waarop een, in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) geleverd, maatwerkarrangement start.

Toelichting bij de definitie

Het bestand zoals gemeenten dat aanleveren bevat zowel de beoogde/beschikte begindatum als de daadwerkelijke begindatum. In de huidige variabele wordt de daadwerkelijke begindatum als leidend genomen en bij het ontbreken van het gegeven of bij een niet correcte waarde wordt de beoogde begindatum gebruikt.

Toelichting bij het gebruik

JJJJMMDD

EinddatumWmo

Einddatum Wmo maatwerkarrangement

Definitie

De dag waarop een, in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) geleverd, maatwerkarrangement eindigt.

Toelichting bij de definitie

Het bestand zoals gemeenten dat aanleveren bevat zowel de beoogde/beschikte einddatum als de daadwerkelijke begindatum. In de huidige variabele wordt de daadwerkelijke einddatum als leidend genomen en bij het ontbreken van het gegeven of bij een niet correcte waarde wordt de beoogde einddatum gebruikt.

Toelichting bij het gebruik

JJJJMMDD

FinancieringsvormWmo

Betreft de financieringsvorm (ZIN dan wel Pgb) waaronder het maatwerkarrangement wordt verleend.

Definitie

De wijze waarop een, in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) geleverd, maatwerkarrangement gefinancierd wordt.

Toelichting bij de definitie

Een PGB is een geldbedrag dat aan cliënten kan worden toegekend om zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen te kopen. Zorg in Natura is de zorg die geleverd wordt door een zorgaanbieder en waarop iemand aanspraak kan maken volgens de Wmo. Bij deze vorm van zorg krijgt de zorgaanbieder de geleverde zorg rechtstreeks vergoed door de gemeente.

Codelijst

Waarde	Label
2	persoonsgebonden budget (PGB)
4	zorg in natura (ZIN)

RedeneindeWmo

Reden beëindiging Wmo maatwerkarrangement

Definitie

De reden van de beëindiging van een in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) geleverd maatwerkarrangement.

Toelichting bij het gebruik

Deze variabele is alleen gevuld bij gemeenten die toestemming hebben gegeven voor publicatie van de facultatieve set.

ToestemmingWmo

Publicatietoestemming

Definitie

Het tijdvak waarvoor de gemeente toestemming heeft gegeven de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) gegevens te publiceren.

Toelichting bij de definitie

De toestemmingsprocedure voor gebruik en publicatie van de data wordt voor ieder halfjaar afzonderlijk gedaan. Het is mogelijk dat een gemeente het ene halfjaar wel voor publicatie kiest en het andere halfjaar niet. Wanneer dit het geval is, kunnen de gegevens van die gemeente niet gebruikt worden voor het maken van jaarcijfers.

Toelichting bij het gebruik

Analyses over het hele kalenderjaar kunnen alleen gedaan worden met data van gemeenten die op deze variabele de waarde '3' hebben. De data van gemeenten die slechts voor één van beide halfjaren toestemming hebben gegeven, kunnen soms wel gegevens bevatten die ook in het andere halfjaar geldig zijn (bijv. bij arrangementen die een langere periode doorlopen). De data kan en mag echter alleen gebruikt worden over de periode waarover toestemming is verleend.

Codelijst

Waarde	Label
1	alleen 1e halfjaar
2	alleen 2e halfjaar
3	beide halfjaren

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
Wmo2015BUSV1	Definitieve versie
Wmo2016BUSV1	Definitieve versie
Wmo2017BUSV1	Eerste versie, nader voorlopig
Wmo2017BUSV2	Gecorrigeerde versie, meer records.
Wmo2018BUSV1	Eerste versie, gegevens over het 1 ^e halfjaar
Wmo2018BUSV2	Voorlopige gegevens over heel jaar
Wmo2018BUSV3	Definitieve versie
Wmo2019BUSV1	Eerste versie, gegevens over het 1 ^e halfjaar
Wmo2017BUSV3	Definitieve versie
Wmo2019BUSV2	Voorlopige gegevens over heel jaar
Wmo2019BUSV3	Definitieve versie
Wmo2020BUSV1	Eerste versie, gegevens over het 1 ^e halfjaar
Wmo2020BUSV2	Voorlopige gegevens over heel jaar
Wmo2020BUSV3	Definitieve cijfers over heel 2020
Wmo2020BUSV4	Gecorrigeerde definitieve cijfers over heel 2020
Wmo2021BUSV1	Eerste versie, gegevens over het 1 ^e halfjaar
Wmo2021BUSV2	Voorlopige gegevens over heel jaar
Wmo2021BUSV3	Gecorrigeerde voorlopige gegevens over heel jaar
Wmo2021BUSV4	Definitieve cijfers over heel 2021
Wmo2022BUSV1	Eerste versie, gegevens over het 1 ^e halfjaar
Wmo2022BUSV2	Voorlopige gegevens over heel jaar
Wmo2022BUSV3	Definitieve cijfers over heel 2022
Wmo2022BUSV4	Gecorrigeerde definitieve cijfers V3, waarbij aansluitende records zijn samengevoegd
Wmo2023BUSV1	Eerste versie, gegevens over het 1 ^e halfjaar